

396

ESCOLA DE BIBLIOTECÀRIES DE LA GENERALITAT
DE CATALUNYA

QUADERNS DE TREBALL

NÚMERO 6

Què podria ésser
una Biblioteca de referència
a les Populars de Catalunya

per

MARIA CUGUERÓ

de la xx.^a promoció

BARCELONA

Impremta de la Casa d'Assistència President Macià

1938

ESCOLA DE BIBLIOTECARIS DE LA GENERALITAT
DE CATALUNYA

1970

1970

Què podria ésser
una Biblioteca de referència

QUÈ PODRIA ÉSSER UNA BIBLIOTECA DE
REFERÈNCIA A LES POPULARS DE CATALUNYA

MARIA CUGERÓ

1970

1970

Impressió de la Casa d'Estudis i Publicacions

Tesi del curs de pràctiques presentada per l'autora
en el curs 1936-1937

ESCOLA DE BIBLIOTECÀRIES DE LA GENERALITAT
DE CATALUNYA

QUADERNS DE TREBALL

NÚMERO 6

Què podria ésser
una Biblioteca de referència
a les Populars de Catalunya

per

MARIA CUGUERÓ

de la xx.^a promoció

R. 3.748

BARCELONA

Impremta de la Casa d'Assistència President Macià

1938

ESCOLA DE BIBLIOTECARIS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

CLASSE 1

DEPARTAMENT DE CULTURA

Què podria ésser
una Biblioteca de referència
a les Populacions de Catalunya

MARIA CUCUERO

DE LA TERCERA EDICIÓN

BARCELONA

Imprenta de la Casa de la Diputació de Barcelona, S.A.

Per a aquest treball he tingut en compte tres punts, dels quals he procurat no desviar-me : *a)* el caràcter de la Biblioteca Popular, *b)* el públic i *c)* els llibres.

En el primer d'aquests punts em proposava de no perdre de vista les característiques de la Biblioteca Popular nostra, adreçada a una classe de públic corrent, no intel·lectual, i partint d'aquí tractar d'estudiar les seccions de referència de les Biblioteques americanes i angleses, per tal de veure allò que fóra aplicable a casa nostra.

A Catalunya ja tenim funcionant una secció de referència en la Biblioteca Popular de Granollers, formada amb una cinquantena d'obres. És el primer assaig pràctic que s'ha fet, i assolirà, de ben segur, bon èxit. De manera que aquest treball meu arriba tard i quedaria innecessari. Però que em valgui d'excusa d'haver-lo portat endavant, l'haver pretès fer un estudi conjunt de les necessitats de les Populars.

*

Com queda dit al començament, el meu punt de partida va ésser el d'intentar estudiar les seccions de referència de les Biblioteques estrangeres.

Deixant de banda el tipus d'informació entre Biblioteques, servides per una central, i l'altre d'informació internacional, que no interessen al nostre propòsit, poden presentar-se tres variants en el tipus de «reference» de les Biblioteques Populars estrangeres:

A) Saleta de referència a part de la sala de lectura. En la sala primera es troben les obres de consulta clàssiques : Enciclopèdies, diccionaris, bibliografies, etc., i periòdics i revistes

relligats i corrents.¹ Es dona generalment, en les grans Biblioteques, per descongestionar de públic la sala de lectura.

B) Secció de referència compresa en la sala de lectura, «Bureau» d'informació o «Information Desk». La veritable referència en aquest tipus de biblioteca és la persona del Bibliotecari.

C) Biblioteques sense sala de lectura, amb préstec sol. Hi ha una petita secció de referència, formada per una enciclopèdia, un parell de diccionaris i alguna guia de població, al servei del públic transeünt que va a buscar llibres. (Anglaterra.)

Sovint, a Amèrica, l'expressió «reference library» es refereix a un tipus de biblioteca com les de la Caixa de Pensions del nostre país, sense préstec. No n'he fet grup a part, perquè no tenint pròpiament secció de referència organitzada, no és interessant de destacar-la. Però, de totes maneres, podrien ésser compreses dins del grup B, ja que, de fet, és el Bibliotecari qui cerca el camí al lector, entre els llibres.

*

Hom pot cercar d'usar els llibres per referència, tant per a un aclariment ràpid sobre una qüestió qualsevol, com per a preparar un fons bibliogràfic a un treball que el necessiti.

A aquests dos fins tendeixen els grups esmentats.

En el A i el C, l'ajut que s'ofereix al públic és per a evacuar consultes del primer tipus.

En el B s'aspira a guiar el públic en totes les qüestions professionals o científiques del caràcter que siguin.²

Aquest tipus és el més interessant, dona la sensació d'una cosa viva, i de fet ho és, ja que el seu funcionament radica en una persona que es troba entre el públic i els llibres.

El «quid» de la marxa d'aquestes Biblioteques s'endevina que es deu al fet d'estar servides per bon nombre de Bibliotecaris especialitzats en diferents matèries.³

1. BOSTWICK, *The American Public Library*, New York, 1923.

2. DAME, Katherine, *What is a reference work?* Wilson Bulletin, vol. V, n.º 7 (1931).

3. SHARP, *A Day in a British Reference Library*. Wilson Bulletin, vol. VI, p. 48.

Hi ha un Bibliotecari que actua en l'«Information Desk» i soluciona oralment les preguntes que li són adreçades. Però quan la consulta requereix un temps — de vegades unes hores i tot — es mobilitzen els especialistes i es dona al «client» una llista per escrit de les fonts bibliogràfiques que li poden ésser útils.

També es fan estadístiques de la classe d'informació més sollicitada i quins lectors la fan.¹ Això permet de tenir presents els recursos de la Biblioteca. De vegades en un llibre s'amaguen diverses solucions.

Les revistes constitueixen una part de les més sòlides en referència. Diàriament es fan extrets pel catàleg dels articles que interessin de les revistes i periòdics corrents.²

La major part d'aquestes Biblioteques no té catàleg especial per a la secció de referència, però com que el general és gairebé sempre el diccionari, el públic l'usa amb facilitat. De totes maneres hi ha, per part dels Bibliotecaris, una gran preocupació d'il·lustrar el públic a servir-se ell mateix del material que li ofereix la Biblioteca en general, i sempre surten noves iniciatives,³ per a aquest fi.

Aquestes són, en esbós, les característiques especials de les «reference» estrangeres.

*

Interessa de destacar el què es podria fer a casa nostra en les revistes i els catàlegs. Aquests poden ésser enriquits constantment pels extrets d'aquelles. Encara que en les Populars no hagi aclimatat l'ús dels catàlegs «diccionari», podria suplir-se amb avantatge pel de conceptes, bé fent-lo a part per a la secció de referència o formant part del general, amb indicació de «Referència». Seria molt útil de fer les targes anotades, en el sentit que donessin indicació de la millor manera d'utilitzar el

1. WELLARD, *Book Selection...*, cap. xi.

2. SHARP, *A Day in a B. Ref. Libr.* Wilson Bulletin, vol. vi, p. 48.

3. WHEELER, *Methods for making know...* Library Quarterly, vol. v, n.º 4, p. 390.

llibre, índexs que conté, si estan en forma alfabètica o sistemàtica, etc.

*

Com deia en començar, hi havia tres punts que creia que s'havien de tenir en compte, per a l'organització de Biblioteques de referència.

M'interessava especialment, com a base, el moviment de consultes en les Populars, de consultes per individus, ja que les estadístiques m'illustraven solament d'una manera global; és a dir, que trobava, per exemple, que s'havien demanat 30 obres del 3, sense saber la proporció que hi havia entre la sociologia i el folklore.

Des de l'any 1931, apareix, de tant en tant, en els *Anuaris* de les Biblioteques Populars, una nota de «Servei d'informació al lector», en la qual alguna Bibliotecària exposa el seu treball en aquesta activitat.¹

Però com que aquestes notes no em bastaven per a una visió conjunta, vaig adreçar una enquesta a totes les Populars, encaminada a saber què es consultava més i de quines obres es valien per a contestar.

El resultat d'aquesta enquesta va orientar-me perfectament sobre les necessitats dels lectors i dels llibres, malgrat que no vaig poder reunir la resposta de totes les Populars, com hauria desitjat.

De totes maneres, vaig poder traçar una pauta general, i sobre d'ella vaig basar-me per a la selecció de llibres que dono al final.

Sobre aquesta selecció he d'advertir que vaig fer-la pensant en Biblioteques del tipus de Tarragona, Figueres o Manresa, les quals, pel seu moviment, crec que podrien doblar la xifra d'obres de referència de la de Granollers.

He procurat representar totes les matèries per alguna obra de consulta clàssica, com són Diccionaris especials, Bibliografies, etc. Amb tot, sovint no m'ha estat possible trobar-la.

1. *Anuaris...* 1931, pp. 69 i 129; 1932, pp. 27 i 112, i 1934, p. 96.

En algunes matèries, en canvi, he afegit una obra de tipus manual, per considerar-la necessària. Quan m'ha semblat que el meu criteri podia sorprendre, l'he aclarit amb nota.

Per a la selecció he preferit que les obres fossin escrites en català, castellà o francès, en aquest ordre. En cas de dubte, he resolt per l'últimament editada o per la que reunís millors condicions tipogràfiques.

Com s'observarà, aquest treball, malgrat haver estat portat a terme en temps de guerra, ha estat pensat per a una Biblioteca vivint temps normals. Que no sorprenguin, doncs, les anomalies que puguin notar-se en alguna de les seves parts, per exemple, en Legislació i en la secció de Religió.

He d'afegir que no he pretès donar cap guia amb aquesta selecció, sinó que ha estat feta aspirant només que illustrés gràficament el criteri adoptat.

Per a establir un ordre, he seguit el d'ús més corrent entre nosaltres, el de la Classificació Decimal.

OBRES GENERALS

En l'enquesta adreçada a les Populars, es dona gairebé unànimament com a primera obra de consulta l'*Enciclopèdia Espasa*. Malgrat això, no està esmentada, perquè crec que és massa extensa. És un cas semblant al que susciten les Biblioteques de coneixements generals, del tipus de la *Colección Labor*, *Apolo*, etc. Per elles soles aquestes obres ja constitueixen una Biblioteca de consulta. Però pel seu mateix caràcter de manuals d'iniciació, aquests llibres inviten a ésser llegits totalment. A més, la seva extensió en tractar d'una matèria determinada, fa que no siguin obra de consulta pràctica per a una Popular.¹ Aquests mateixos llibres seran de gran utilitat com a complement d'una primera consulta, però per a aquesta, la millor resposta serà la que pugui donar-se més ràpidament.

Per aquestes raons, va en el lloc de l'*Espasa*, la seva forma abreujada.

1. Amb tot, en alguns casos, ha calgut posar aquests manuals, a manca d'altra obra de referència.

- 1 *Diccionario Enciclopédico Abreviado*. Versiones de la mayoría de las voces en Francés, Italiano, Inglés y Alemán.

Madrid, Espasa-Calpe, 1935. 3 vols. in-4.º

Perquè representa un tipus nou dins les Enciclopèdies hi ha afegida:

- 2 *Encyclopédie française permanente*.

Paris, Larousse. Vol. VII, *L'espèce humaine*, 1936; vol. X, *L'Etat moderne*, 1935; vol. XVI, *Arts et Littératures*, 1935, i vol. XVII, *Arts et Littératures*, 1936. (L'obra completa constarà de vint volums en fascicles mòbils.)

- 3 *Diccionari Enciclopèdic de la Llengua Catalana* (abreujat).

Barcelona, Ed. Salvat, in-8.º (Publicat en fascicles).

- 4 ALEMANY, *Diccionario Enciclopédico Ilustrado de la Lengua Española*.

Barcelona, Sopena ed., 1924, in-4.º

- 5 *Petit Larousse illustré*, Nouveau dictionnaire encyclopédique.

Paris, Lib. Larousse [s. a.], in-8.º

Guies. Anuaris

- 6 *Bailly-Baillière-Riera*, Anuario General de España.

Barcelona, 1935, in-4.º

- 7 *Guía Oficial de España, 1935*.

Madrid, Suc. Rivadeneyra, 1935, in-12.º

Guies bibliogràfiques

- 8 *Bibliografía General Española e Hispano-americana*.

Madrid, Cámaras Oficiales del Libro Madrid-Barcelona [1923 i ss.], in-4.º

- 9 CALOT, Frantz, et Georges THOMAS, *Guide Pratique de Bi-*

bliographie, suivi d'un memento analytique des principales Bibliothèques publiques de Paris, par...

Paris, Delagrave, 1936, in-8.º

PERIÒDICS I REVISTES GENERALS

- 10 *Sintesis*. Los mejores artículos de la prensa mundial.
México, Misrachi, in-8.º (Mensual.)
- 11 *Le Mois*, synthèse de l'activité mondiale.
Paris, Maulde, in-8.º (Mensual.)
- 12 *L'Illustration*.
Paris, in-fol. (Setmanal des del 1843. Taules anuals de matèries.)

I FILOSOFIA

Com acusen les estadístiques de les preferències de lectors, no hi ha un interès molt viu per la Filosofia en les Populars, la qual cosa repercuteix naturalment en les obres de consulta. Crec que fóra indispensable, però, que figurés en aquesta secció una Història de la Filosofia, a més del Vocabulari de termes filosòfics existent en gairebé totes les Populars. Hi ha afegida, també, una Bibliografia general d'obres relatives a Filosofia, publicades en tots els països i que inclouen diccionaris, tractats, manuals, escoles filosòfiques, etc.

- 13 BAKER, *Iniciación a la Filosofía*.
Barcelona, Ed. Apolo [s. a.], in-8.º
- 14 GOBLOT, Edmond, *Vocabulario filosófico*, trad. F. Susanna,
2.ª ed.
Barcelona, Ed. Apolo [s. a.], in-8.º
- 15 HOFFMANS, Jean, *La philosophie et les philosophes*.
Bruxelles, Ed. Van Oest, 1920, in-8.º

REVISTES

- 16 *Revista de Psicologia i Pedagogia*. Publicada per l'Institut Psicotècnic de la Generalitat i el Seminari de Pedagogia de la Universitat.
Barcelona, in-8.º (Trimestral, des del 1933.)
- 17 *Criterion*. Revista trimestral de filosofia.
Barcelona, Catalònia, in-8.º (Des del 1925.)
- 18 *Recherches philosophiques*.
Paris, Boivin, in-8.º (Dóna resums d'obres recents.)

2 RELIGIÓ I TEOLOGIA

Hi ha indicades dues obres d'Història de les Religions, per la tendència diferent que representen, catòlica l'una i racionalista l'altra. Havent sortit la primera com a rèplica de la segona,¹ tenen un cert lligam vàlid.

Història de les religions

- 19 HUBY, Joseph, *Christus*. Manual de Historia de las Religiones.
Barcelona, Ed. Políglota, 1923, in-12.º
- 20 REINACH, Salomón, *Orfeo*. Historia general de las Religiones. Versión castellana de la 12.ª ed. francesa, por Domingo Vaca.
Madrid, Daniel Jorro, 1910, in-8.º [Biblioteca Científico-Filosófica.]

Història de l'Església

- 21 BOULANGER, *Historia de la Iglesia*.
Madrid, Ed. Litúrgica Española, 1936.

1. CALOT, *Guide Bibliographique...*, p. 62.

Litúrgia

- 22 BRAUN, Josep, *Diccionari litúrgic*, de... Trad. de l'alemany al català, per A. Griera, Prev.
Barcelona, Foment de Pietat, 1925, in-8.º

Mitologia

- 23 RICHEPIN, *Nueva Mitología ilustrada*.
Barcelona, Montaner y Simón [s. a.], 2 vols. in-4.º

REVISTES

- 24 *Documentation Catholique*, La.
Paris, in-4.º (Setmanal, des del 1919.)

3 CIÈNCIES SOCIALS

Res a notar, fora, potser, que la proporció d'obres és excessiva en relació a l'interès del públic. Però, per una banda, la multiplicat de qüestions que poden presentar-se i, per l'altra, l'haver trobat per a les Lleis, llibres en forma de diccionari, ideals per a la referència, m'ha impulsat a fer-la més extensa.

Economia

- 25 CERDÀ Y RICHART, B., *Empresas colectivizadas e intervenidas*. Su organización, contabilidad y régimen legal.
Barcelona, Bosch [1937], in-8.º

Dret i Administració

- 26 *Estatut de Catalunya*. Llei del 15 de setembre del 1932.
Barcelona, Ed. Bosch, 1932, in-12.º
- 27 ESTEVE, Martí, *El règim jurídic de Catalunya*.
Barcelona, Ed. Catalana, 1919, in-12.º [Enciclopèdia Catalana, vol. VIII.]
- 28 [GENERALITAT DE CATALUNYA], *Enciclopèdia jurídica espanyola*. Apèndix especial de la Legislació i Jurisprudència

de Catalunya, dirigit per J. Gassiot Magret i Joan Gassiot Llorenç.

Barcelona, Francesc Seix, 1931-36. 3 vols. in-4.º

29¹ GENERALITAT DE CATALUNYA, *L'obra de Cultura*.

Barcelona, 1932, in-8.º

30 GENERALITAT DE CATALUNYA, *Departament de Presidència. Població de Catalunya. 1936*.

Barcelona, Servei Central d'Estadística, 1937, in-4.º

31 *Constitución Española*, La (9 diciembre 1931). Antecedentes, texto, comentarios, por N. Pérez Serrano.

Madrid, Ed. Revista de Derecho Privado, 1932, in-8.º

32 MEDINA, León, y MARAÑÓN, Manuel, *Leyes Civiles de España*. Nueva ed. revisada y corregida.

Madrid, Ed. Reus, 1935, in-12.º [Biblioteca Medina y Marañón.]

33 MEDINA, León, y MARAÑÓN, Manuel. *Leyes Penales de España...*

Madrid, Tip. Tello, 1914, in-12.º [Biblioteca Medina y Marañón.]

34 *Legislación Española. Leyes Sociales*, según los textos oficiales.

Madrid [Yagües], 1934, in-12.º [Ed. Lex, Códigos y Leyes Españolas C. Y. L. E.]

35 *Legislación Española. Leyes Mercantiles*, según los textos oficiales, concordadas, anotadas y con índices completos.

Madrid, Yagües, 1935, in-12.º [Códigos y Leyes Españolas C. Y. L. E.]

i. Útil per a trobar aplegades les Institucions culturals del país.

- 36 LANFRANCO CASANOVAS, Enrique. *Manual de Derecho Mercantil* y Formularios de actos, contratos y actuaciones judiciales de comercio en concordancia con la ley y con los usos, costumbres y prácticas comerciales.
Barcelona, Bosch [s. a.], 2 vols. in-8.º

Propietat industrial

- 37 *Propiedad industrial* (Legislación, formularios y jurisprudencia del Tribunal Supremo).
Barcelona, Ed. Bosch, 1936, in-8.º

Propietat intel·lectual

- 38 PÉREZ CAPO, Felipe, *Propiedad intelectual*. Doctrina, Legislación, Comentarios, 1.ª ed.
Barcelona, Atlántida, 1935, in-12.º

Pedagogia

- 39 WEIMAR, H., *Historia de la Pedagogía*. Trad. por Gloria Giner de los Ríos.
[Madrid], Ed. La Lectura [s. a.], in-8.º
- 40 *Diccionario de Pedagogía «Labor»*.
Barcelona, Ed. Labor, 1936, 2 vols. in-4.º

REVISTES

- 41 *Diari Oficial de la Generalitat*.
[Del 1933 al 1936, Butlletí. Del 1936, Diari.]
Barcelona, in-4.º
- 42 *Revista Jurídica de Catalunya*.
Barcelona, in-8.º [Des del 1895.]
- 43¹ *Revista de Psicologia i Pedagogia*.
Barcelona, in-8.º

1. Esmentada en la secció de revistes de Filosofia.

44 *Butlletí dels Mestres.*

Barcelona, in-8.º (Quinzenal, des del 1922.)

4 LINGÜÍSTICA

Ultra els diccionaris generals d'idiomes més corrents, he cregut que havia d'anar-hi una obra d'introducció a la lingüística. Hi ha indicada la de Nicolau d'Olwer, perquè, malgrat la seva brevetat, m'ha semblat suficient, i també per estar escrita en català.

45 NICOLAU D'OLWER, *Lingüística.*

Barcelona, Bonavia [s. a.], in-8.º

46 MASRIERA, Ll., *Diccionario de Diccionarios.* 2 parts:

1.ª Llengua espanyola i correspondència a algunes estrangeres.

2.ª Llengües estrangeres i correspondència a l'espanyola.

Barcelona, Muntaner y Simón, in-4.º

47 FABRA, Pompeu, *Diccionari general de la Llengua Catalana,* per...

Barcelona, Catalònia, 1932, in-8.º

48 FABRA, Pompeu, *Diccionari Ortogràfic.* Precedit d'una exposició de l'Ortografia Catalana.

Barcelona, I. E. C., 1931, in-4.º

49 RIUS VIDAL, A. de, *Novíssim diccionari català-castellà.* El primer que s'ha adaptat a les normes ortogràfiques de l'Institut d'Estudis Catalans... 4.ª edició.

Barcelona, Llib. Bonavia, 1934, in-12.º

50 RIUS VIDAL, A. de, *Novíssim diccionari Català-Francès* [seguit de *Novíssim diccionari Francès-Català*].

Barcelona, Llib. Bonavia, 1932, 1 vol. in-12.º

- 51 SALVÀ, Vicente, *Nuevo Diccionario Francés-Español y Español-Francés*.
Paris, Garnier [s. a.], in-12.º
- 52 QUICHERAT, L., et DAVELUY, A., *Dictionnaire latin-français, contenant tous les mots employés...*
Paris, Hachette [s. a.], in-4.º
- 53 MELZI, B., *Nuovo dizionario spagnolo-italiano e italiano-spagnolo*.
Milano, Fratelli Treves [s. a.], in-8.º
- 54 CUYÀS, Arturo, *Appleton's New English-Spanish and Spanish-English Dictionary, by...*
Barcelona, Llib. Bosch [1928], in-8.º
- 55 PAZ Y MELIA, A., *Taschenwörterbuch der spanischen und deutschen Sprache. Mit Aufgabe der Aussprache nach dem phonetischen System der Methode Toussaint-Langescheidt. Zusammengestellt von...*
Berlin, Schöneberg [s. a.], 2 vols. in-12.º

5 CIÈNCIES PURES

En el 5, les úniques obres que es poden citar com a referència són els manuals propis a cada matèria. En alguna qüestió hi ha algun diccionari especial, però no pas en gaires. El *Diccionario Técnico Ilustrado, en seis idiomas*, esmentat en Hidràulica, forma una col·lecció sobre matèries diverses. N'hi ha pocs, però, de reeditats. En general són vells d'edició, encara que les matèries que tracten no sempre han avançat. Poden ésser usats, doncs, en forces qüestions.

Matemàtiques

- 56 CRANTZ, *Aritmètica y Algebra*.
Barcelona, Ed. Labor, 1932, in-8.º

57 SEVERI, *Elementos de Geometría...*

Barcelona, Ed. Labor, 1929, 2 vols. in-8.º

58 HESSENBERG, *Trigonometría plana y esférica.*

Barcelona, Ed. Labor, 1934, in-8.º

59 *Tablas de Logaritmos*, 6.ª ed.

Barcelona, Ed. Bosch, 1934, in-12.º

Astronomia60 COMAS SOLÀ, *Astronomía.*

Barcelona, Labor, 1925, in-8.º [Col. Labor, n.º 10.]

Física61 MURANI, *Tratado de Física.*

Barcelona, Gustavo Gili, 1924, in-8.º Tom I, Mecánica. Acústica. Terminología; tom II, Óptica. Electricidad.

62¹ *Técnica Hidráulica, Neumática, Técnica del frío.*

Barcelona, Lib. Nacional y Extranjera [1915]. [Diccionario Técnico Ilustrado, en seis idiomas. Tomo XII.]

Química63 ESTALELLA, *Curso de Química.*

Barcelona, G. Gili, 1936.

Història Natural. Biologia64 *Historia Natural.* Vida de los animales, de las plantas y de la tierra.

Barcelona, Ed. Gallach, 4 vols. in-4.º

65 FUSET Y TUBIÀ, *Diccionario Tecnológico de Biología.*

Barcelona, Bosch, 1931, in-8.º

1. Vegeu introducció, p. 17.

Botànica. Zoologia. Mineralogia

66. SCHMEIL, Otto, *Curso de Botànica*. Versión castellana de Arturo Caballero.
Barcelona, G. Gili, 1933, in-8.º
67. SCHMEIL, Otto, *Curso de Zoología*. Traducido por Francisco Pardillo.
Barcelona, G. Gili, 1933, in-8.º
68. SCHMEIL, Otto, *Elementos de Mineralogía y Geología*, adaptados al método del profesor..., por Francisco Pardillo.
Barcelona, G. Gili, 1926.

6 CIÈNCIES APLICADES

Aquest número és dels més sol·licitats en gairebé totes les seves parts. És per aquesta causa que s'esmenten les grans Enciclopèdies de Química i Tèxtil, que altrament no hi haurien estat posades.

Queda molt fluixa la part de comerç amb l'obra indicada, que evidentment no és de referència, sinó de lectura, però no he trobat amb quina suplir-la.

Medicina

69. ARTEAGA, *Nuestro Médico*. Consultor Médico de las Familias, por el Dr. ...
Barcelona, J. Montesó [s. a.], in-4.º
70. *Atlas Anatómico*.
Barcelona, G. Gili [s. a.], in-8.º

Enginyeria

71. PETIT, *El motor de explosión*.
Barcelona, G. Gili, 1936, in-12.º

Ciències agrícoles

- 72 *Diccionario de Agricultura, Zootecnia y Veterinaria*, dirigido por Augusto Matons.
Barcelona, Ed. Salvat [s. a.], 3 vols. in-4.º

Economia domèstica

- 73 BERSCH, José, *Recetario Industrial y Doméstico*, por... traducido del alemán por el Dr. José Sureda Blanes.
Barcelona, J. Montesó [s. a.], in-4.º

Tècnica del comerç. Ràdio

- 74 *Biblioteca del Hombre de Negocios Moderno*.
Barcelona, J. Montesó, 15 vols. in-8.º
- 75 RIU, *Guía práctica de radio*.
Barcelona, Llib. Sintés, 1936, in-8.º

Indústries Químiques

- 76 ULLMANN, Fritz, *Enciclopedia de Química Industrial*, dirigida por el profesor Dr. ... Versión del alemán bajo la dirección del Dr. José Estalella.
Barcelona, G. Gili, 1931-35. 14 vols. in-4.º

Manufactures

- 77 HERZOG, R. O., *Enciclopedia de la Industria Textil*, dirigida por el Pr. ...
Barcelona, G. Gili. Vol. I, *Tratado de Hilatura*, per A. Lüdicke, 1935; vol. II, *Técnica y Teoría del tejido*, per A. Lüdicke, 1936; vol. III, *Géneros de punto*, per A. Aberle, 1935; i vol. IV, *Tejidos especiales*, per A. Aberle, 1936.

Construcció

- 78 BARBEROT, *Tratado práctico de edificación*. Traducción de la 5.ª edición francesa, por L. Alvarez.
Barcelona, G. Gili, 1922, in-8.º

- 79 BERGÓS, *Formulari tècnic de construccions rurals, industrials i agrícoles.*

Barcelona, Bosch [1937], in-8.º

REVISTES

- 80 *Agricultura i Ramaderia.*

Barcelona, in-4.º [mensual, des del 1928. Publicada abans amb el nom d'*Agricultura*, anys 1917-1927].

7 BELLES ARTS

En l'apartat «Estils», hauria desitjat d'assenyalar una obra com la dels Manuals Hoepli, *L'arte di distinguere gli Stili*, que dona d'una manera esquemàtica els diferents estils en Arquitectura, Escultura, etcètera. Només perquè m'havia proposat de donar les obres en català, castellà o francès no hi ha aquella. No sé, però, si la que va en el seu lloc la supliria amb eficiència.

No hi ha cap obra a *Esports*, perquè no he trobat més que petits manuals. La col·lecció «Los Sports», la considero envellida. Hi podrien anar, però, els estatuts o reglaments de diversos jocs i esports.

Història de l'Art

- 81 REINACH, Salomón, *Apolo*. Historia general de las Artes Plásticas. Traducción castellana y apéndices por R. Doménech. 4.ª edición corregida.

Madrid, José Ruiz, 1924, in-8.º

- 82 LENOIR, *Anthologie d'art*. Sculpture. Peinture. Orient, Grèce, Rome.

Paris, Armand Colin [s. a.], in-4.º

- 83 *Historia del Arte «Labor».*

Barcelona, Ed. Labor, 16 vols. in-4.º (En curs de publicació.)

Estils

- 84 BAYARD, *L'art de reconnaître les styles.*

Paris, Garnier, 8 vols. in-12.º

- 85 SCHMITZ, *Historia del mueble*. Estilos del mueble desde la antigüedad hasta mediados del siglo XIX. Traducido del alemán por José Ontañón.

Barcelona, G. Gili, 1927.

Pintura

- 87 REINACH, Salomón, *Répertoire de peintures du moyen âge et de la renaissance (1280-1580)*.

Paris, E. Lérouz, 1905-10, 3 vols. in-8.º

Fotografia

- 88 CASTRUCCIÓ, J., *El éxito en Fotografía*. Manual teórico-práctico de fotografía, para el profesional y el aficionado, por el Dr. ... Versión de la 3.ª edición italiana, por J. de D. S. H.

Barcelona, G. Gili, 1927, in-8.º

Música

- 89 TURINA, *Enciclopedia abreviada de música*. Tom. I, II.

Madrid, Renacimiento, 1917, in-12.º

- 90 WOLF, Johannes, *Historia de la música*. Traducción directa del alemán por Roberto Gerhard. Con un estudio crítico de *Historia de la Música Española*, por Mn. Higinio Anglés. Con numerosos ejemplos musicales.

Barcelona, Ed. Labor, 1934, in-8.º

REVISTES

- 91 *The Studio*, Magazine of Fine and Applied Art.

London, in-4.º

- 92 A. C., Documentos de actividad contemporánea. Publicación del G. A. T. E. P. A. C.

Barcelona, in-4.º (Trimestral des del 1931.)

- 93 *Mouseion*. Organe de l'Office International des Musées.

Paris, Institut International de Coopération Intellectuelle.

8 LITERATURA

Seguint el criteri expressat en *Obres generals*, d'eliminar els llibres que «poden ésser llegits», no ens quedaria en la *Literatura* i en la *Historia* altres obres de consulta que les Bibliografies i algun diccionari especial, insuficients per a moltes qüestions. Per això van indicats manuals, a manca d'altra obra.

Potser hauria bastat amb una *Literatura* general i amb la nostra literatura i la castellana. Però si bé no crec que calgui representar totes les literatures en particular, hi ha afegides la francesa i les clàssiques, perquè són especialment demanades.

Literatura general. Preceptiva

- 94 ESQUERRA, *Iniciación a la Literatura*.
Barcelona, Ed. Apolo, 3 vols. in-8.º [1937] [Manuales de Iniciación Apolo.]
- 95 VAPEREAU, *Dictionnaire universel des litteratures...* par...
2.ª éd.
Paris, Hachette, 1884, 2 vols. in-4.º
- 96 SANTAMARIA ANDRÉS, Manuel, *Estilística*. (Preceptiva Literària.) 2.ª ed.
Valladolid, Imp. Castellana, 1933, in-8.º

Literatures nacionals

- 97 GARCIA SILVESTRE, M., *Historia sumaria de la Literatura Catalana*. Pròleg i bibliografia de M. de Montoliu.
Barcelona, Ed. Balmes, 1932, in-8.º
- 98 AMADE, Jean, *Bibliographie critique* pour l'étude des origines et des premières manifestations de la Renaissance Littéraire en Catalogne au XIX siècle.
Toulouse, Prival, 1924, in-8.º

- 99 HURTADO y JIMÉNEZ DE LA SERNA, J., *Historia de la Literatura española*, por ... y A. González Palencia. 2.ª ed. Madrid [Archivos, Bibliotecas y Museos], 1925, in-8.º
- 100 *Histoire de la Littérature Française*. Illustrée. Publiée sous la direction de MM. J. BÉDIER ... et Paul HAZARD... Paris, Lib. Larousse, 1923-24, 2 vols. in-4.º

Món clàssic

- 101 GOW, James, y Salomón REINACH, *Minerva*. Introducción al estudio de los autores clásicos griegos y latinos. Obra del ... trad. de la 6.ª ed. francesa, por Domingo Vaca. Madrid, Daniel Jorro, 1911, in-8.º

Antologies

- 102 ALÓS-MONER, R. d', *Autors catalans antics*. I. Historiografía. Barcelona, Ed. Barcino, 1932, in-8.º [Crestomaties Barcino, vol. I.]
- 103 *Cent Millors*, Les, poesies líriques de la llengua catalana. Tria de J. Capdevila. (Nova edició.) Barcelona, Ed. Barcino, 1931. [Col·lecció Popular Barcino, LXX.]
- 104¹ *Lectura Popular*, Biblioteca d'autors catalans. Barcelona [Il·lustració Catalana], in-8.º
- 105 RIQUER, M. de, *Antologia general de la Poesia Catalana*. Barcelona, Quaderns Literaris, 1936, in-12.º
- 106 MONTERO ALONSO, *Antología de poetas y prosistas españoles*. Madrid, Ed. Renacimiento [s. a.], in-8.º

1. Podria servir d'antologia i biografia d'autors catalans, principalment del segle XIX.

- 107 MENÉNDEZ Y PELAYO, *Las cien mejores poesías líricas de la lengua castellana*. Escogidas por ...
Madrid, Suárez, 1925.
- 108 MENÉNDEZ PIDAL, *Antología de prosistas españoles*. 6.ª ed.
Madrid [Centro de Estudios Históricos], 1932, in-8.º
- 109 DIEGO, Gerardo, *Poesía española*. Antología (contemporánea)...
Madrid, Aguirre, 1934, in-4.º

REVISTES

- 110 *Hora de España*. Revista mensual.
Valencia, in-8.º
- 111 *Les Nouvelles Littéraires*. Dir. : Maur. Martin du Gard.
Paris, Larousse [Gran foli.]

9 HISTÒRIA I GEOGRAFIA

He seguit el mateix criteri que en la Història de la Literatura d'excloure les Històries nacionals, amb poques excepcions.

No he trobat pel nostre país cap tipus de diccionari històric com, per exemple, el Dézoby, *Dictionnaire général de biographie et d'histoire de mythologie...*¹ però crec que pot suplir-se amb les enciclopèdies generals. Igualment per la Biografia.

Història general

- 112 CLIO, *Introduction aux études historiques*.
Paris, Presses Universitaires, 1934 i ss. in-8.º
- 113 GOETZ, Walter, *Historia Universal*, dirigida por ...
Barcelona, Espasa-Calpe, in-4.º (Constarà de deu volums. Publicats set volums.)

1. CALOT, *Guide bibliographique...*, p. 38.

Històries Nacionals

- II4 ROVIRA VIRGILI, A., *Història Nacional de Catalunya*. —
 Pòrtic de J. Puig i Cadafalch.
 Barcelona, Ed. Pàtria, 1922, 6 vols. in-4.º
- II5 PERICOT I GARCIA, *Historia de España*, dirigida por ...
 Barcelona, Instituto Gallach, in-4.º (En publicació.
 Constarà de cinc vols.)

Bibliografia

- II6 BALLESTER, Rafael, *Bibliografía de la Historia de España*.
 Catálogo metódico y cronológico de las fuentes y obras
 principales relativas a la Historia de España...
 Gerona, Sociedad General de Publicaciones, 1921, in-8.º
- II7 SÀNCHEZ ALONSO, *Fuentes de la Historia Española e his-
 panoamericana*. Ensayo de Bibliografía sistemática...
 Madrid [s. e.], 1927, in-8.º

Món clàssic

- II8¹ LAURAND, L., *Manual de los estudios griegos y latinos*.
 Madrid, Daniel Jorro, in-8.º (Fasc. I-VIII.)

Geografia

- II9 DANTIN CERECEDA, *Geografía moderna*.
 Barcelona, Espasa-Calpe, 6 vols. in-4.º
- II0 *Geografía de Catalunya*.
 Barcelona, Ed. Catalònia, in-4.º (Es publica en fas-
 cicles.)

Atlas

- II1 SCHRADER, *Atlas de géographie historique*.
 Paris, Hachette, 1911, in-fol.
- II2 *Atlas Internacional del Touring Club Italiano*.
 Barcelona, Muntaner y Simón, MCMXXX [1930], in-fol.

1. Aquesta obra pot ésser útil al mateix temps que per a la his-
 tòria, per a la literatura i lingüística llatines.

BIBLIOGRAFIA

- BENNET, Wilma : *The Student Library Assistant. A Workbook, Bibliography and Manual of Suggestions.* (New-York, H. W. Wilson, 1933.)
- BOSTWICK, Arthur E. : *The American Public Library.* (New-York, Appleton Co., 1923.)
- CALOT, Frantz, et Georges THOMAS : *Guide Pratique de Bibliographie...* (Paris, Delagrave, 1936.)
- COWLEY, J. D. : *The Use of Reference Material. An Introductory Manual for Librarianship Students and Assistants.* (London, Grafton & Co., 1937.)
- DRURY, F. K. W. : *Book Selection.* (Chicago, A. L. A., 1930.)
- GIFRE, Emma : *Quines són les matèries més llegides a les Biblioteques Populars de la Generalitat?* (Barcelona, 1936.)
- HAINES, Helen E. : *Living with books. The Art of Book Selection.* (New-York, Columbia University Press, 1935.)
- HEADICAR, B. M. : *A Manual of Library Organization.* (London, The Library Association, 1936.)
- Mc. COLVIN : *Library Stock and Assistance to Readers. A Textbook.* (London, Grafton & Co., 1936.)
- WARNER, John, *Reference Library Methods.* (London, Grafton & Co., 1928.)
- WELLARD, J. H. : *Book Selection. Its Principles and Practicæ.* (London, Grafton & Co., 1937.)

PUBLICACIONS PERIÒDIQUES

- Anuari de les Biblioteques Populars.* Barcelona. [Any 1931 i ss.]
- Library Journal.* Bowker Co., New-York.
- Library Quaterly.* The University of Chicago Press, Chicago.
- Wilson Bulletin.* H. W. Wilson, New-York.

ÍNDEX DE MATÈRIES

Els títols generals estan indicats per la pàgina. Els dels apartats, pel número corresponent de l'obra.

- Administració, n.º 29, 30.
 Agricultura. — Vegeu Ciències agrícoles.
 Antologies literàries, n.º 102-109.
 Anuaris, n.º 6, 7.
 Art, Estils, n.º 84, 85.
 Astronomia, n.º 60.
 Atlas, n.º 121, 122.
 Bibliografia. — Vegeu Guies bibliogràfiques; Literatura, n.º 98; Història, n.º 116, 117.
 Biologia, n.º 65.
 Botànica, n.º 66.
 Ciències agrícoles, n.º 72.
 — aplicades, p. 19.
 — pures, p. 17.
 — socials, p. 13.
 Clàssics. — Vegeu Literatura, Història.
 Comerç, n.º 74.
 Construcció, n.º 78, 79.
 Diccionaris, n.º 49-54.
 — enciclopèdies. — Vegeu Enciclopèdies.
 — de diccionaris, n.º 46.
 — generals, n.º 47.
 Dret, n.º 26-28, 31-36.
 Economia, n.º 25.
 — domèstica, n.º 73.
 Enciclopèdies, n.º 1, 5.
 Enginyeria, n.º 71.
 Estils. — Vegeu Art.
 Filosofia, p. 5, n.º 13-15.
 Física, n.º 61, 62.
 Fotografia, n.º 88.
 Geografia, n.º 119, 120.
 Guies. — Vegeu Anuaris.
 — bibliogràfiques, n.º 8, 9.
 Història de les religions, n.º 19, 20.
 — de l'Església, n.º 21.
 — natural n.º 64.
 — de l'art, n.º 81-83.
 — clàssica, n.º 118.
 — general n.º 112, 113.
 — nacional, n.º 114, 115.
 Indústria, n.º 77.
 Lingüística, p. 16, n.º 45.
 Literatura, p. 23.
 — general, n.º 94, 95.
 — preceptiva, n.º 96.
 — nacional, n.º 97, 99, 100.
 Litúrgia, n.º 202.
 Matemàtiques, n.º 56-59.
 Medicina, n.º 69, 70.
 Mineralogia, n.º 68.
 Mitologia, n.º 23.
 Música, n.º 89, 90.
 Pedagogia, n.º 39, 40.
 Periòdics. — Vegeu Revistes.
 Pintura, n.º 87.
 Preceptiva literària. — Vegeu Literatura.
 Propietat industrial, n.º 37.
 — intel·lectual, n.º 38.
 Química, n.º 63.
 — industrial, n.º 76.
 Ràdio, n.º 75.
 Religió, p. 12.
 Revistes generals, n.º 10-12.
 — de filosofia, n.º 16-18.
 — de religió, n.º 24.
 — de ciències socials, n.º 41-44.
 — agrícoles, n.º 80.
 — d'art, n.º 91-93.
 Teologia. — Vegeu Religió.
 Zoologia, n.º 67.

QUADERNS DE TREBALL
DE L'ESCOLA DE BIBLIOTECÀRIES

1. *Les Biblioteques d'Hospital a Catalunya*, per Maria Miralda. Barcelona, 1934.
2. *Bibliografia de J. Massó i Torrents, professor a l'Escola de Bibliotecàries*, per les alumnes de les promocions setzena i dissetena. Barcelona, 1934.
3. *Les Biblioteques populars de la Generalitat de Catalunya*. (Notes bibliogràfiques per a llur història), per Concepció de Balanzó. Barcelona, 1935.
4. *Les Biblioteques per a cecs a Barcelona* (Notes per a llur història), per Mercè Rossell. Barcelona, 1935.
5. *Quines són les matèries més llegides a les Biblioteques Populars de la Generalitat?*, per Emma Gifre. Barcelona, 1937.
6. *Què podria ésser una Biblioteca de referència a les Populars de Catalunya*, per Maria Cugueró. Barcelona, 1938.